

Commissie start publiek debat over de beste manier om een rookvrije omgeving te bevorderen

30/01/2007

De Europese Commissie heeft vandaag haar groenboek "Op weg naar een rookvrij Europa: beleidsopties op EU-niveau" uitgebracht als aanzet tot een brede openbare raadpleging over de beste manier om een rookvrije omgeving in de Europese Unie te bevorderen. Het groenboek gaat in op de gezondheidseffecten en de kosten die door passief roken worden veroorzaakt, het draagvlak voor een rookverbod en de maatregelen die tot dusver op nationaal en EU-niveau zijn genomen. Het stelt de vraag wat voor soort maatregelen nodig zijn om passief roken tegen te gaan. De voor- en nadelen van diverse soorten maatregelen worden besproken, waaronder een algeheel rookverbod in alle openbare gelegenheden en eventuele uitzonderingen daarop (bv. voor restaurants en cafés). Een zo breed mogelijke aanpak is volgens de Commissie de beste oplossing om de volksgezondheid te beschermen. Zij wil graag weten welke beleidsoptie het meest geschikt is om tot een rookvrije omgeving te komen: geen wijziging in de huidige situatie, vrijwillige maatregelen, coördinatie en uitwisseling van optimale praktijken tussen de lidstaten, een aanbeveling van de Commissie of de Raad of bindende EU-wetgeving. De andere EU-instellingen, de lidstaten en maatschappelijke organisaties is gevraagd vóór 1 mei 2007 op het groenboek te reageren. De Commissie zal die reacties bestuderen en de resultaten van de raadpleging in een verslag samenvatten; vervolgens zal zij bekijken welke maatregelen zij gaat nemen.

Markos Kyprianou, de commissaris voor Gezondheid, verklaarde: "Jaarlijks overlijden meer dan 79 000 mensen in de EU aan de gevolgen van passief roken. Er zijn landen in Europa met een streng antirookbeleid en dat blijkt te werken en resultaat te hebben. Ook staat de bevolking erachter. Volgens een Eurobarometer-enquête is meer dan 80% van de EU-burgers voorstander van een rookverbod op het werk en in openbare gelegenheden. De vraag is hoe wij die trend naar een rookvrije omgeving in de lidstaten kunnen voortzetten en wat de EU daaraan moet doen."

Passief roken is nog steeds een belangrijke oorzaak van vermijdbare ziekte en sterfte in de EU. Chronische blootstelling aan omgevingstabaksrook vergroot de kans op longkanker bij niet-rokers met 20 à 30% en die op een hartziekte met 25 à 30%.

Beleidsopties

In het groenboek worden vijf beleidsopties aangegeven:

- geen wijziging in de situatie: de huidige trend naar een rookvrije omgeving in de lidstaten zal zich naar verwachting wel voortzetten, maar dit zal niet overal gelijk op gaan, zodat dit waarschijnlijk de minst doeltreffende beleidsoptie is.
- vrijwillige maatregelen: zelfregulering op Europees niveau is wellicht sneller en flexibeler, maar de ervaring in een aantal lidstaten wijst uit dat vrijwillige overeenkomsten op dit vlak niet goed werken;
- open coördinatie: het op elkaar afstemmen van het nationale antirookbeleid aan de hand van richtsnoeren, streefdoelen en het uitwisselen van optimale praktijken is ook een mogelijkheid, maar dat zou eigenlijk alleen doeltreffend kunnen werken als de lidstaten elkaar navolgen;
- aanbeveling van Commissie of Raad: een aanbeveling is niet bindend, maar zou het onderwerp wel op de politieke agenda plaatsen. Of dit succes heeft, hangt af van de wijze van toezicht op de uitvoering ervan; bovendien kunnen de lidstaten een aanbeveling altijd naast zich neerleggen;
- bindende wetgeving: dit biedt verschillende mogelijkheden voor een vergelijkbare, transparante en afdwingbare bescherming tegen omgevingstabaksrook in de EU. Wetgeving kan echter een langdurig proces zijn waarvan de uitkomst moeilijk te voorspellen is.

Volgens het groenboek van de Commissie biedt een algeheel antirookbeleid de bevolking de beste bescherming en elders ter wereld is gebleken dat zoiets haalbaar en handhaafbaar is. De vraag is echter in hoeverre de EU zich hierin moet mengen en het antwoord daarop zal ook afhangen van wat er verder in de lidstaten gebeurt.

Situatie in de lidstaten

Alle lidstaten hebben wel de een of andere vorm van wet- of regelgeving om blootstelling aan tabaksrook en daardoor veroorzaakte schadelijke gevolgen voor de gezondheid te beperken, maar de reikwijdte en de aard ervan lopen uiteen.

In Ierland en Schotland geldt een rookverbod voor alle overdekte openbare gelegenheden en werkplekken (inclusief restaurants en cafés); voor de rest van het VK gaat dit van de zomer in. Zweden, Italië en Malta hebben wetgeving tegen het roken die voorziet in speciale, afgesloten rookruimten met aparte ventilatie. Frankrijk zal volgend jaar soortgelijke maatregelen toepassen en Estland en Finland in juni van dit jaar. België, Litouwen, Spanje, Cyprus, Slovenië en Nederland kennen uiteenlopende vrijstellingen voor de horeca. In de meeste lidstaten is het roken in een aantal openbare ruimten, zoals ziekenhuizen, scholen en overheidsgebouwen, theaters, bioscopen en het openbaar vervoer verboden of aan banden gelegd.

Op EU-niveau heeft een rookvrije omgeving aandacht gekregen door middel van niet-bindende resoluties en aanbevelingen. Verder komen sommige aspecten van beroepsmatige blootstelling aan tabaksrook aan de orde in diverse richtlijnen op het gebied van de gezondheid en veiligheid op het werk.

Nadere informatie

De volledige tekst van het groenboek is te vinden op:
<http://ec.europa.eu/health...>

Voor de Eurobarometer over tabaksgebruik zie:

<http://ec.europa.eu/health.../.pdf>

Source:

<http://europa.eu/rapid/...>

Une initiative de l'Union Européenne

